C/2024/6834

29.11.2024

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 21 octombrie 2024

privind politicile economice, bugetare, de ocupare a forței de muncă și structurale ale Suediei

(C/2024/6834)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului ([1]), în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ([2]), în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

(1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ([3]), care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență (denumit în continuare „mecanismul"), a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul oferă statelor membre sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. În concordanță cu prioritățile semestrului european pentru coordonarea politicilor economice, mecanismul ajută la realizarea redresării economice și sociale și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, în special reforme și investiții pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală și pentru a face mai reziliente economiile statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung, la îmbunătățirea coeziunii teritoriale în cadrul Uniunii și la sprijinirea continuării punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.

(2) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului ([4]) (denumit în continuare „Regulamentul REPowerEU"), care a fost adoptat la 27 februarie 2023, vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia. Aceasta va contribui la realizarea securității energetice și la diversificarea aprovizionării Uniunii cu energie, sporind, în același timp, gradul de utilizare a surselor regenerabile de energie și crescând capacitățile de stocare a energiei și eficiența energetică. Suedia a adăugat un nou capitol privind REPowerEU în planul său național de redresare și reziliență pentru a finanța reforme și investiții esențiale care vor contribui la atingerea obiectivelor REPowerEU.

(3) La 16 martie 2023, Comisia a publicat o comunicare intitulată „Competitivitatea pe termen lung a UE: perspectiva după 2030", pentru a fundamenta deciziile în materie de politică și pentru a crea condițiile-cadru pentru stimularea creșterii. Comunicarea abordează competitivitatea din perspectiva a nouă factori determinanți care se susțin reciproc.

([1]) JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) JO L 306, 23.11.2011, p. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.
([4]) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE, (JO L 63, 28.2.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

Printre respectivii factori determinanți, accesul la capitalul privat, cercetarea și inovarea, educația și competențele, precum și o piață unică funcțională apar ca priorități de politică esențiale în materie de reforme și investiții în vederea abordării provocărilor actuale în materie de productivitate, precum și în vederea consolidării competitivității pe termen lung a Uniunii și a statelor sale membre. La 14 februarie 2024, Comisia a publicat o comunicare intitulată „Raportul anual pentru 2024 privind piața unică și competitivitatea". Respectiva comunicare detaliază punctele forte și provocările în materie de competitivitate cu care se confruntă piața unică europeană, urmărind evoluțiile anuale în funcție de cei nouă factori determinanți ai competitivității care au fost identificați.

(4) La 21 noiembrie 2023, Comisia a adoptat Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2024, care marchează începutul semestrului european din 2024 pentru coordonarea politicilor economice. La 22 martie 2024, Consiliul European și-a declarat susținerea pentru prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2024, care sunt axate pe cele patru dimensiuni ale durabilității competitive. Totodată, la 21 noiembrie 2023, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă 2024, în care a identificat Suedia ca fiind unul dintre statele membre care pot fi afectate sau pot fi expuse riscului de a fi afectate de dezechilibre și pentru care va fi necesar un bilanț aprofundat. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2024 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ([5]) (denumită în continuare „Recomandarea pentru 2024 privind zona euro") la 12 aprilie 2024 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 11 martie 2024.

(5) La 30 aprilie 2024 a intrat în vigoare noul cadru de guvernanță economică al Uniunii. Cadrul include noul Regulament (UE) 2024/1263 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală, Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului ([6]) privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv, astfel cum a fost modificat, și Directiva 2011/85/UE a Consiliului ([7]) privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre, astfel cum a fost modificată. Obiectivele noului cadru de guvernanță economică sunt promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și prevenirea deficitelor publice excesive. Noul cadru de guvernanță economică promovează, de asemenea, asumarea responsabilității la nivel național și pune un accent mai puternic pe politicile pe termen mediu, în combinație cu o asigurare mai eficace și mai coerentă a aplicării normelor. Fiecare stat membru trebuie să prezinte Consiliului și Comisiei un plan bugetar-structural național pe termen mediu. Un plan bugetar-structural național pe termen mediu conține angajamentele unui stat membru în domeniile bugetului, reformelor și investițiilor și acoperă o perioadă de planificare de patru sau de cinci ani, în funcție de durata normală a legislaturii naționale. Traiectoria cheltuielilor nete ([8]) care este indicată în planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu trebuie să respecte cerințele prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1263, inclusiv cerințele referitoare la plasarea sau menținerea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă până la sfârșitul perioadei de ajustare sau la menținerea acesteia la niveluri prudente, sub 60 % din produsul intern brut (PIB), și la aducerea și/sau menținerea deficitului public sub valoarea de referință din tratat de 3 % din PIB pe termen mediu. În cazul în care un stat membru se angajează să realizeze un set relevant de reforme și investiții în conformitate cu criteriile stabilite în Regulamentul (UE) 2024/1263, perioada de ajustare poate fi prelungită cu până la trei ani. Pentru a sprijini elaborarea planurilor bugetar-structurale naționale pe termen mediu respective, la 21 iunie 2024, Comisia a publicat orientări cu privire la informațiile care trebuie să fie furnizate de statele membre în planurile lor bugetar-structurale naționale pe termen mediu și în rapoartele lor anuale privind progresele înregistrate. În conformitate cu articolele 5 și 36 din Regulamentul (UE) 2024/1263, Comisia le-a transmis statelor membre traiectoriile de referință și informații tehnice, după caz. Statele membre trebuie să prezinte planurile lor bugetar-structurale naționale pe termen mediu până la 20 septembrie 2024, cu excepția cazului în care statul membru în cauză și Comisia convin să prelungească termenul cu o perioadă de timp rezonabilă. În conformitate cu cadrele lor juridice naționale, statele membre pot dezbate proiectele lor de planuri pe termen mediu cu parlamentele lor naționale, pot solicita instituțiilor fiscal-bugetare independente să emită un aviz și pot desfășura o consultare a partenerilor sociali și a altor părți interesate de la nivel național.

([5]) Recomandarea Consiliului din 12 aprilie 2024 privind politica economică a zonei euro (JO C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv (JO L 209, 2.8.1997, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Directiva 2011/85/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre (JO L 306, 23.11.2011, p. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Cheltuielile nete astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263: „cheltuieli nete" înseamnă cheltuielile publice, excluzând (i) cheltuielile cu dobânzile; (ii) măsurile discreționare privind veniturile; (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii; (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune; (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj; și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

(6) În 2024, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să evolueze în paralel cu punerea în aplicare a mecanismului. Implementarea integrală a planurilor de redresare și reziliență rămâne esențială pentru îndeplinirea priorităților de politică din cadrul semestrului european, întrucât planurile respective contribuie la abordarea eficace a tuturor provocărilor care au fost identificate în cadrul recomandărilor relevante specifice fiecărei țări și emise în ultimii ani sau la abordarea eficace a unui subset semnificativ al provocărilor respective. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019, 2020, 2022 și 2023 rămân la fel de relevante pentru planurile de redresare și reziliență care au fost revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(7) La 28 mai 2021, Suedia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 4 mai 2022, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Suediei ([9]), care a fost modificată la 9 noiembrie 2023 în temeiul articolului 18 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, pentru a actualiza contribuția financiară maximă aferentă sprijinului financiar nerambursabil, precum și pentru a include capitolul privind REPowerEU ([10]). Plata tranșelor este condiționată de adoptarea, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, a unei decizii a Comisiei care să confirme faptul că Suedia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte implică faptul că nu s-au înregistrat regrese privind jaloanele și țintele anterioare care fuseseră deja atinse.

(8) Suedia și-a prezentat, la 26 aprilie 2024, Programul național de reformă pentru 2024 și Programul de stabilitate pentru 2024, în conformitate cu articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului ([11]). În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2024 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Suedia cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.

(9) La data de 19 iunie 2024, Comisia a publicat raportul de țară din 2024 pentru Suedia. În acest raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Suedia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări care au fost adoptate de Consiliu în perioada 2019-2023 și a făcut bilanțul implementării de către Suedia a planului său de redresare și reziliență. Pe baza respectivei analize, în raportul de țară au fost identificate anumite deficiențe legate de provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Suedia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

(10) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Suedia. Principalele constatări ale evaluării de către serviciile Comisiei a vulnerabilităților macroeconomice cu care se confruntă Suedia în sensul regulamentului respectiv au fost publicate în luna martie 2024. La 19 iunie 2024, Comisia a concluzionat că Suedia se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, Suedia se confruntă cu vulnerabilități legate de piața sa imobiliară și de nivelul ridicat al datoriei private, care rămân relevante în pofida unor corecții recente, iar măsurile de politică menite să le contracareze au fost limitate. După creșteri semnificative pe o perioadă de mai mulți ani, prețurile bunurilor imobiliare au scăzut în 2022 și 2023. Datoria privată a scăzut în raport cu PIB-ul, din cauza creșterii ridicate a PIB-ului nominal, având în vedere inflația ridicată, în timp ce nivelurile datoriei au continuat să crească în termeni nominali. Creșterea rapidă a ratelor dobânzii a avut un impact negativ asupra serviciului datoriei gospodăriilor și al întreprinderilor din sectorul bunurilor imobiliare comerciale, a redus cererea și a afectat prețurile proprietăților. Prevalența ratelor variabile ale dobânzii și ale creditelor ipotecare pe termen foarte lung a exercitat presiuni asupra bilanțurilor gospodăriilor, reducând capacitatea de rambursare, determinând o scădere a consumului și contribuind la recesiunea din 2023. În același timp, construcția de locuințe noi a scăzut drastic. În pofida recentelor scăderi, prețurile locuințelor continuă să fie supraevaluate în mod semnificativ, prețurile bunurilor imobiliare comerciale par să nu se fi ajustat complet încă, existând riscuri cu serviciul datoriei dacă ratele dobânzilor continuă să rămână ridicate și evaluările să scadă. Sectorul financiar este foarte expus sectorului imobiliar, dar indicatorii săi puternici ar trebui să împiedice propagarea problemelor sectorului imobiliar la economia în ansamblu. Progresele în materie de politici au fost limitate și, în absența unor măsuri mai ferme, vulnerabilitățile identificate vor persista și pot conduce la o nouă creștere a achizițiilor de locuințe finanțate prin îndatorare și la supraevaluarea prețurilor acestora. Măsurile de creștere a ofertei de locuințe ar putea contribui în mare măsură la prevenirea acestor probleme. În plus, politica fiscală continuă să promoveze achiziționarea de locuințe finanțate prin îndatorare prin deductibilitatea fiscală semnificativă a dobânzilor ipotecare și să favorizeze deținerea de locuințe. Piața închirierilor încă nu a fost reformată.

([9]) ST 7772/22 INIT și ST 7772/22 ADD 1.

([10]) Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 9 noiembrie 2023 de modificare a Deciziei de punere în aplicare din 4 mai 2022 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Suediei (ST 14474/23 INIT și ST 14474/23 ADD 1).

([11]) Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice (JO L 209, 2.8.1997, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

(11) Potrivit datelor validate de Eurostat, soldul bugetului public al Suediei a scăzut de la un excedent de 1,2 % din PIB în 2022 la un deficit de 0,6 % în 2023, iar datoria publică a scăzut de la 33,2 % din PIB la sfârșitul anului 2022 la 31,2 % la sfârșitul anului 2023.

(12) La data de 12 iulie 2022, Consiliul a recomandat ([12]) Suediei să ia măsuri pentru a asigura, în 2023, concordanța între creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național și o orientare în ansamblu neutră a politicilor fiscal-bugetare ([13]), ținând seama de sprijinul continuu, temporar și specific pentru gospodăriile și întreprinderile cele mai vulnerabile în fața creșterilor abrupte ale prețurilor la energie și pentru persoanele care fug din Ucraina. Suedia ar trebui să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente în funcție de evoluția situației. De asemenea, Consiliul a recomandat ca Suedia să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și tranziția digitală, precum și pentru securitatea energetică, ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea mecanismului și a altor fonduri ale Uniunii. În conformitate cu estimările Comisiei, în 2023 orientarea fiscal-bugetară ([14]) a fost, în linii mari, neutră, cu 0 % din PIB. În 2023, creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național (fără măsurile discreționare privind veniturile) a avut o contribuție în general neutră de 0,1 % din PIB la orientarea fiscal-bugetară, fiind în concordanță cu Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022. Contribuția în general neutră a cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național s-a datorat reducerii cu 0,3 puncte procentuale din PIB a măsurilor de sprijin de urgență (specifice și nespecifice) pentru gospodării și întreprinderi adoptate ca reacție la creșterile prețurilor la energie, reducere compensată parțial printr-o serie de măsuri de mai mică anvergură care includ reducerea impozitului pe energie pentru combustibili. Investițiile finanțate la nivel național s-au ridicat la 4,9 % din PIB în 2023, înregistrând o creștere de 0,2 puncte procentuale din 2022. Suedia a finanțat investiții publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică, cum ar fi schemele „Industry leap” (Saltul industrial) și „Climate leap” (Saltul climatic), furnizarea de finanțare pentru proiecte climatice și tehnologii cu emisii scăzute în sectoarele industriale, precum și pentru extinderea benzii largi. Suedia nu a prezentat încă nicio cerere de plată în cadrul mecanismului.

(13) În Programul de convergență pentru 2024, scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare estimează o creștere a PIB-ului real de 0,7 % în 2024 și de 2,5 % în 2025, în timp ce inflația prețului de consum excluzând costurile cu dobânda este estimată la 2,1 % în 2024 și la 1,7 % în 2025. Se preconizează că deficitul public va crește la 1,2 % din PIB în 2024 și va scădea la 0,3 % din PIB în 2025, în timp ce se estimează o creștere a ponderii datoriei publice în PIB la 32,0 % până la sfârșitul anului 2024 și, ulterior, o scădere la 31,4 % până la sfârșitul anului 2025. După 2025, se estimează că soldul bugetului public va ajunge la un excedent de 0,7 % din PIB în 2026 și de 1,7 % în 2027. Prin urmare, se preconizează că soldul bugetului public va rămâne sub valoarea de referință a deficitului prevăzută în tratat, de 3 % din PIB, pe durata programului. Totodată, se preconizează că, după 2025, datoria publică în PIB va scădea la 30,0 % în 2026 și la 28,0 % în 2027.

(14) În previziunile Comisiei din primăvara anului 2024 se estimează că PIB-ul real va crește cu 0,2 % în 2024 și cu 2,1 % în 2025 și că inflația măsurată cu ajutorul indicelui armonizat al prețurilor de consum (IAPC) se va situa la 2,0 % în 2024 și la 1,8 % în 2025.

(15) Previziunile Comisiei din primăvara anului 2024 estimează un deficit public de 1,4 % din PIB în 2024, reflectând, printre altele, încetinirea creșterii veniturilor fiscale și creșterea cheltuielilor, în special pentru pensiile indexate în subsectorul regional și cel municipal, în timp ce ponderea datoriei publice în PIB ar urma să crească la 32 % până la sfârșitul anului 2024. Potrivit estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea fiscal-bugetară va fi expansionistă, cu 0,6 % din PIB în 2024.

(16) Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, în 2024 se preconizează finanțarea prin sprijin nerambursabil (denumit în continuare „granturi”), acordat în cadrul mecanismului, a unor cheltuieli reprezentând 0,1 % din PIB, comparativ cu 0,1 % din PIB în 2023. Cheltuielile finanțate din granturi acordate în cadrul mecanismului vor permite investiții de înaltă calitate și reforme care vor stimula productivitatea, fără a avea un impact direct asupra soldului bugetului public sau a datoriei publice a Suediei.

([12]) Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Suediei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Suediei pentru 2022 (JO C 334, 1.9.2022, p. 221).

([13]) Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, creșterea potențială a producției pe termen mediu a Suediei în 2023 este estimată la 7,7 % în termeni nominali, întemeindu-se pe rata medie de creștere potențială reală pe 10 ani și pe deflatorul PIB din 2023.

([14]) Orientarea fiscal-bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile fiscalbugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate de la bugetul Uniunii. Orientarea fiscal-bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu; și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile (și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din mecanism și din alte fonduri ale Uniunii. Un indicator cu valoare negativă semnalează o politică fiscal-bugetară expansionistă, în timp ce un indicator cu valoare pozitivă semnalează o politică fiscal-bugetară contracționistă.

(17) La 14 iulie 2023, Consiliul a recomandat ([15]) Suediei să mențină o poziție bugetară solidă în 2024. În momentul execuției bugetelor pentru 2023 și al pregătirii bugetelor pentru 2024, statele membre au fost invitate să țină seama de faptul că Comisia va propune Consiliului deschiderea unor proceduri aplicabile deficitelor excesive bazate pe deficit, pe baza datelor privind rezultatul bugetar pentru 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, soldul structural al Suediei este estimat la 0,0 % din PIB în 2024, față de 0,1 % în 2023, rămânând astfel peste obiectivul bugetar pe termen mediu al țării, și anume un sold structural de – 1 % din PIB. Acest lucru este în concordanță cu recomandările Consiliului.

(18) În plus, Consiliul a recomandat Suediei să întreprindă acțiuni astfel încât să elimine treptat măsurile existente de sprijin de urgență în domeniul energiei, cât mai curând posibil în 2023 și 2024. Consiliul a recomandat, de asemenea, ca, în cazul în care noi creșteri ale prețului energiei ar face necesară adoptarea de noi măsuri de sprijin sau menținerea celor existente, Suedia să se asigure că astfel de măsuri de sprijin sunt concepute astfel încât să protejeze gospodăriile și întreprinderile vulnerabile, să fie fezabile din punct de vedere bugetar și să incite în continuare la economisirea energiei. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, costul bugetar net ([16]) al măsurilor de sprijin de urgență în domeniul energiei este estimat la mai puțin de 0,1 % din PIB în 2023 și previzionat la mai puțin de 0,1 % în 2024 și la 0 % în 2025. Măsurile de sprijin de urgență în domeniul energiei au fost eliminate progresiv în 2023 și 2024. Acest lucru este în concordanță cu recomandările Consiliului.

(19) În plus, Consiliul a recomandat, de asemenea, Suediei să mențină investițiile publice finanțate la nivel național și să asigure absorbția eficace a granturilor acordate în cadrul mecanismului și a altor fonduri ale Uniunii, în special pentru a promova tranziția verde și cea digitală. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, se preconizează că investițiile publice finanțate la nivel național vor crește, de la 4,9 % din PIB în 2023, la 5,1 % din PIB în 2024. Acest lucru este în concordanță cu recomandările Consiliului. În schimb, se preconizează că cheltuielile publice finanțate din venituri obținute din fonduri ale Uniunii, inclusiv din granturile acordate în cadrul mecanismului, vor rămâne stabile la 0,2 % din PIB în 2024.

(20) Având în vedere măsurile de politică cunoscute la data la care s-au formulat previziunile și în ipoteza menținerii politicilor actuale, previziunile Comisiei din primăvara anului 2024 estimează, pentru anul 2025, un deficit public general de 0,9 % din PIB și o pondere a datoriei publice în PIB de 31,3 %, sprijinită de redresarea economică preconizată.

(21) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul respectiv, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Se preconizează că respectivele reforme și investiții vor contribui la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări sau a unui subset semnificativ al provocărilor respective. În acest interval scurt de timp, este esențial să se continue cu rapiditate implementarea efectivă a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, pentru a stimula competitivitatea pe termen lung a Suediei prin tranziția verde și tranziția digitală, asigurându-se în același timp echitatea socială. Pentru a-și îndeplini angajamentele din planul de redresare și reziliență până în august 2026, este esențial ca Suedia să accelereze semnificativ punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor. Implicarea sistematică a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență.

(22) În cadrul evaluării la jumătatea perioadei a programelor politicii de coeziune, în conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului ([17]), Suedia trebuie să revizuiască fiecare program sprijinit prin Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european Plus (FSE+), Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă (FTJ) până în martie 2025, ținând seama, printre altele, de provocările identificate în recomandările specifice adresate țării în 2024 și de Planul național privind energia și clima. Respectiva revizuire stă la baza alocării definitive a fondurilor Uniunii incluse în fiecare program. Suedia a înregistrat progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune și a Pilonului european al drepturilor sociale, dar există în continuare provocări, iar disparitățile dintre regiunea capitalei și restul țării persistă. Este important să se accelereze punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune, prioritățile convenite în cadrul programelor fiind în continuare relevante. Este esențial să se sprijine în continuare inovarea care contribuie la înverzirea în continuare a societății, cu ambiția de a ajunge la o economie neutră din punct de vedere climatic, continuând, în același timp, să se abordeze disparitățile socioeconomice regionale și disparitățile dintre zonele urbane și cele neurbane. În plus, este în continuare esențial să se promoveze perfecționarea și recalificarea lucrătorilor, acordându-se o atenție deosebită grupurilor vulnerabile, în special celor care provin din familii de migranți. Suedia ar putea, de asemenea, să utilizeze platforma „Tehnologii strategice pentru Europa”, instituită prin

([15]) Recomandarea Consiliului din 14 iulie 2023 privind Programul național de reformă al Suediei pentru 2023 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Suediei pentru 2023 (JO C 312, 1.9.2023, p. 252).

([16]) Această cifră reprezintă nivelul costului bugetar anual al măsurilor respective și include veniturile și cheltuielile și, după caz, exclude veniturile provenite din impozitele pe profiturile excepționale aplicate furnizorilor de energie.

([17]) Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

Regulamentul (UE) 2024/795 al Parlamentului European și al Consiliului ([18]), pentru a stimula investițiile în tehnologii care să sprijine tranziția verde. Dezvoltarea și fabricarea de tehnologii curate și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, inclusiv consolidarea lanțurilor valorice și abordarea deficitului de forță de muncă și de competențe, sunt importante pentru sustenabilitatea și competitivitatea pe termen lung a regiunilor suedeze și întreprinderilor mici și mijlocii aferente.

(23) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență și de alte fonduri ale UE, Suedia se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de: (a) deteriorarea rezultatelor în materie de educație ale elevilor, în special ale celor care provin din medii socioeconomice defavorizate și din familii de migranți; (b) lacunele în materie de competențe, care sunt cele mai pronunțate pentru persoanele care provin din medii socioeconomice defavorizate și din familii de migranți; și (c) reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

(24) Potrivit rezultatelor Programului pentru evaluarea internațională a elevilor (PISA) din 2022, competențele de bază ale elevilor suedezi s-au deteriorat începând din 2018. Cea mai mare deteriorare s-a înregistrat la matematică, unde ponderea elevilor cu performanțe slabe a depășit cu mult obiectivul Uniunii. Rata de performanță scăzută a crescut și mai mult în cazul elevilor care provin din medii socioeconomice defavorizate, iar decalajul dintre elevii născuți în Suedia și cei proveniți din familii de migranți este foarte mare. În plus, există riscul ca deficitul persistent de cadre didactice calificate riscă să aibă un impact negativ asupra calității sistemului de învățământ și asupra performanței elevilor.

(25) În 2022, 15 % dintre toți elevii care terminau învățământul secundar inferior au avut note prea scăzute sau incomplete, neputând astfel să se califice pentru învățământul secundar superior. Acest lucru îi afectează în special pe elevii care provin din medii socioeconomice defavorizate și din familii de migranți. Acest grup de elevi este, de asemenea, subreprezentat în școlile private, ai căror elevi au, în medie, șanse mai mari de a se califica pentru studii de nivel superior. Întrucât majoritatea locurilor de muncă din Suedia necesită o calificare în învățământul secundar superior sau calificări superioare, decalajul rezultat în ceea ce privește nivelul de instruire crește, de asemenea, riscul de a nu găsi un loc de muncă, cu consecințe negative pentru integrare.

(26) Există diferențe mari între diferitele grupuri în ceea ce privește nivelurile de competențe și de instruire. Astfel de decalaje sunt cel mai pronunțate în cazul tinerilor născuți în afara Uniunii, care sunt mai puțin susceptibili să fi absolvit instituții de învățământ secundar superior și care sunt mai puțin susceptibili să fie încadrați profesional sau să urmeze un program educațional sau de formare decât cei născuți în Suedia. Această situație le reduce șansele de angajare și reprezintă un risc pentru capacitatea Suediei de a-și îmbunătăți în continuare competitivitatea durabilă. În plus, aceste lacune în materie de competențe agravează și mai mult deficitul de forță de muncă, care este vizibil în special în sectorul industrial și în cel al serviciilor și care constituie o provocare majoră pentru dezvoltarea și tranziția industrială verde a celor mai nordice regiuni ale țării.

(27) Având în vedere politicile actuale, pare improbabil ca Suedia să își atingă obiectivele pentru 2030 în cadrul politicii UE de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră („obiectivele de emisie pentru 2030”). Încă lipsesc scenarii cuprinzătoare actualizate pentru emisiile de gaze cu efect de seră care să reflecte schimbările de politică din 2023 și 2024, deoarece planul de acțiune guvernamental în domeniul climei disponibil în prezent se axează pe un orizont mai lung, până în 2045, fără scenarii cantitative privind traiectoriile de emisii până în 2030. Cu toate acestea, mai multe studii efectuate de organisme oficiale și independente par să confirme faptul că politicile actuale ale Suediei vor duce la un deficit semnificativ în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor de emisie pentru 2030. Reducerea emisiilor în transportul rutier este esențială pentru ca Suedia să atingă obiectivele de emisie pentru 2030. Transportul rutier reprezintă trei sferturi din cererea de energie în ceea ce privește petrolul și produsele petroliere, fiind principala sursă de emisii de gaze cu efect de seră generate de combustibilii fosili în Suedia.

([18]) Regulamentul (UE) 2024/795 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 februarie 2024 de instituire a platformei „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP) și de modificare a Directivei 2003/87/CE și a Regulamentelor (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 și (UE) 2021/241 (JO L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

(28) Deși, în Uniune, Suedia are cea mai mare pondere a energiei din surse regenerabile în consumul total de energie, aceasta are în continuare un potențial neexploatat în ceea ce privește sursele regenerabile de energie. Acest potențial ar putea fi valorificat pentru a ține seama de electrificarea în curs a industriilor din Suedia, precum și de decarbonizarea și evoluțiile industriale verzi și inovatoare din nordul Suediei, care necesită o producție și mai mare de energie electrică. Persistă o serie de obstacole în calea extinderii capacității țării de a produce energie din surse regenerabile. Acest lucru ar putea împiedica Suedia să își realizeze proiectele de extindere preconizată a capacității eoliene cu 13 GW și a capacității de energie solară cu aproximativ 5 GW între 2021 și 2030. Un astfel de obstacol este reprezentat de barierele în calea emiterii de autorizații atât pentru energia eoliană offshore, cât și pentru cea onshore. Aceste bariere sunt determinate, printre altele, de procedurile ineficiente de autorizare și de drepturile de veto ale comunelor și ale autorităților din domeniul apărării.

(29) Având în vedere bilanțul aprofundat realizat de Comisie și concluziile privind existența unor dezechilibre, recomandările formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 se reflectă în recomandarea 1. Politicile menționate în recomandarea 1 contribuie la abordarea vulnerabilităților legate de gradul ridicat de îndatorare a gospodăriilor și de prețurile ridicate din sectorul imobiliar,

RECOMANDĂ ca, în 2024 și în 2025, Suedia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să prezinte planul bugetar-structural pe termen mediu în timp util. Să reducă riscurile legate de gradul ridicat de îndatorare a gospodăriilor și de dezechilibrele de pe piața locuințelor prin reducerea deductibilității fiscale aplicate dobânzilor aferente împrumuturilor ipotecare și prin mărirea impozitelor recurente pe bunurile imobile, elaborând, în același timp, instrumente adecvate pentru o mai bună evaluare și direcționare a politicilor. Să stimuleze investițiile în construcția de locuințe pentru a atenua deficitele care necesită o rezolvare imediată, în special prin eliminarea obstacolelor structurale în calea construcțiilor. Să îmbunătățească eficiența pieței locuințelor, inclusiv prin introducerea de reforme pe piața chiriilor.

2. Având în vedere întârzierile prelungite, să accelereze în mod semnificativ punerea în aplicare a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, asigurând finalizarea reformelor și a investițiilor până în august 2026. Să accelereze punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune. În contextul evaluării la jumătatea perioadei a programelor respective, să continue să se concentreze asupra priorităților convenite, luând în considerare, în același timp, oportunitățile oferite de inițiativa platformei „Tehnologii strategice pentru Europa” în scopul de a îmbunătăți competitivitatea.

3. Să îmbunătățească performanța educațională, inclusiv a elevilor care provin din medii socioeconomice defavorizate și din familii de migranți, prin abordarea deficitului persistent de cadre didactice calificate, prin asigurarea unor oportunități egale de acces la sistemul de învățământ și prin sprijinirea în continuare a tranziției elevilor către învățământul secundar superior. Să dezvolte competențele forței de muncă, în special ale persoanelor care provin din medii socioeconomice defavorizate și din familii de migranți, prin măsuri de politică și resurse specifice, pentru a îmbunătăți integrarea acestora pe piața forței de muncă.

4. Să asigure atingerea obiectivelor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prin reducerea în special a emisiilor generate de transportul rutier și să accelereze și să raționalizeze procedurile de autorizare pentru utilizarea surselor regenerabile de energie, în special pentru energia eoliană offshore și onshore.

Adoptată la Luxemburg, 21 octombrie 2024.

Pentru Consiliu

Președintele

NAGY I.